

soliditati celestis: et sit in templo dei
unde iam non cadat.

Hugo Et ideo fidelis populus
temptationibus percussus
quotidie leuatos habet oculos in ma-
nus domini: donec pietate motus iubeat
at flagellanti ut cesset.

Aug⁹ Plange o homo quod diu vi-
uis in terra: siue felicitate
vivas: siue in aliqua tribulatione
constitutus sis: **Miserere nobis
domine miserere nostri.**

Hugo Duplice deprecatur mi-
sericordia: ut viz in cor-
pore libere a peccatis. et in anima a pe-
riculis. Et necesse habet ut miserearis.
Et multum repleti sumus des-
pectio.

Aug⁹ quod omnes qui in christo pie-
ne volunt viuere necesse est
ut patienter opprobria: et contumelias
antur ab his qui impie volunt viuere
quorum felicitas terrena est. Irri-
detur illi qui futura bona felicitatem
vitant: quod corporales oculi videre non
possunt. Et dicit eis amator mundi.
Quid credis insane. Vides quod cre-
dis. Reuersus est aliquis ab inferis
et retulit tibi quod ibi agatur. Ecce quod
ego amo video a fratribus. Despicere
quod speras quod non vides. et despicit
te ille qui quod videt quod tenet. Non tur-
bari: quod cum morietur ille: diuitias se-
cum non affert ad inferos. Et quia
nos ea que futura sunt speramus: et fu-
tura felicitatem suspiramus: repleti
sumus despectio et contemptu ab his
qui felicitate que sunt vel habent in isto seculo

Mico ro. **Quia multum re-
pleta est anima nostra. et vita nostra sup-**

ple repleta est afflictio et contemptu
Et modus loquendi est dolentis: qui
ex vehementia doloris trahit verba
sua propter quod aliquid supplendum est
ad habendum intellectum.

Hugo Deinde ostendit a quibus
despicitur dicitur. **Op-
probrium habundantibus. et diuiti-
bus. Leti etiam sumus. Despectio sup-
bis. quod diuites hic spernunt pau-
peres: et superbi contemnunt humiles.**
Verum his in futuro iudicio fit alie-
na confusio: ubi superbi diuites erunt
in opprobrium: quoniam demergent in gehem-
nam. Tunc de illis quos desprece-
runt dicent illud Sap. v. **Hi sunt quos
aliquando habuimus in derisum: et in simi-
litudinem improperij. Nos insensati
vitarum illorum estimabamus insaniam et
neque illorum sine honore. Ecce quod con-
fusi putati sunt inter filios dei: et me san-
ctos foris illorum est. Ergo errauimus
a via veritatis. Quid nobis profuit
superbia nostra: aut quod diuitiarum ia-
ctantia contulit nobis. Transeunt
hec omnia tanquam umbra.**

Cass. Intueamur viuum qui iam
quatuor gradibus ascendit
in precium perseueratione mirabiliter: et
nullis irrisioibus deficientibus: sed teme-
ritate inuidiam sustinentibus: et diuersas
molestias vno medicamine curan-
tem: per hoc videlicet quod oculos suos se-
leuat ad dominum: qui est benedictus in se-
cula seculorum. Amen.

Psalm⁹. Cxxij.

Nisi quia dominus
erat in nos. Titul⁹. Cau-
tu

ti cum grā **Hugo** hic est qui
dum. **Hugo** tus gradus
canticū quo nūc populus fidel ascē
dens. non sibi: s; deo attribuit suā
liberationē pro qua in p̄cedēti ps.
orauerat: dicens. Miserere nostri
dñe miserere nostri. Quint⁹ ḡ grad⁹
ascensionis est deo attribue liba
tionē; a omne bonū. a hec est mē
no p̄p̄tē. Canticū vero est ipsa le
ticia de libe **Cassi.** Memor ḡ po
ratione. **Cassi.** pulus fidel
q̄ta picula p̄ diuinā misericordiā
velut impetū t̄rentis euaserit: su
am liberationē deo attribuēs: ait.

Nisi q̄ dñs erat **Augul.**
in nobis. **Augul.**
Vox emz martiz a illoz q̄ euasis
piculis p̄ntiū miseriaz iā sunt i ce
lo securi. Sic a nūc ponam⁹ nos in
illo triūpho qd̄ erit in futuro seclō
qñ dicem⁹. Mors vbi ē ostētio tuas
Exultantes cū xp̄o iam ibi spe a cor
de ostēnti cogitem⁹ qd̄ euasimus.
q̄ scandala: quas tribulationes mū
di: q̄s suggestiones diaboli a cupi
ditatū ostēntes. Oia ista q̄s euade
ret. Nisi q̄ dñs erat in nob hoc
[dicit] corde a ope [nūc] v̄ post li
berationē. [Lisi] v̄ p̄plus xp̄ianus
videns deū fide a spe. [Nisi quia do
minus erat in nobis].

Nico Replicatio est eiusdem
sentētie ad oñdēduz ma
iore gratitudinē de auxilio diuino.

Cassi. Et reuera qñ ipse i nob
manem⁹. q̄ p̄sequentū iniquitas
nō preualet ōtra euz p̄ quo se gra
tia diuine virtutis opponit. **Om**

erurgent. Lex malicia hoies i nos
forte viuos deglutissent nos.

Iero. non nrās carnes deuorāe
p̄ nati sunt impij: s; aias
p̄ instigatōez scelez deglutire.

Cal. Nam viui deglutimur qñ
aut in hereticas p̄uitates
aut in p̄funda; precipitationē aul
parū nephanda p̄uitate demergi
mur: qd̄ factis viris potuisset acci
dere: nisi eos virt⁹ supna libasset.

Hugo Notandū vero q̄ qui
dam viui deglutunt
vt dicit **Aug⁹.** vidēz q̄ sciēter pec
cant: de quib⁹ dicit ps. Descēdēt
in infernū viuentes. Quidā mortui
deducunt in infernū: vidēz illi qui
peccant nescienter: sic paul⁹ v̄ ad
Thimoth. Fui blasphem⁹ a ple
cutor: a carnalius: sed in sericor
diam dei osecut⁹ suz. q̄ ignorās fe
ci in incredulitate. Proptēa notan
dum q̄ demōes p̄mo inuadūt hoies
p̄ suggestiōez: t̄gūt p̄ malā cogi
tationē; moxēt p̄ malā delectōem:
masticāt p̄ delibationē; t̄nsghitūt
p̄ ōsensū: trañciūt i stomacho per
opationē; deo quāt p̄ cōsuetudinē
a egredūt i morte p̄ dānatōem. Dis
autē gradib⁹ descēdēt i infernum
p̄ōres **Sequit.** Om̄ irascēt
ex iuidial. furor eoz i nos. v̄ cōtra
nos. [forsitan aq̄] v̄ p̄plus p̄dō:
Laborbuisset nos. ducens nos vi
olenter i p̄fuditatē sue p̄uitatis.
Iero. Erepti sum⁹ ab hīs p̄ euz
q̄ erat i nob: cui ob hoc
grē referēde sūt. q̄ grā ei⁹ saluari
sumus. **Vn.** **Hugo** Corren
de sequit. **Hugo** tem. v̄ im

petit; tribulationū a temptatio nū
insurgentū p̄ dīuīnū auxiliū. per
trāsiuit aia nostra. In p̄ illud p̄sa.
xlīij. Cū trāsiēris aq̄s t̄cāi ero: et
flumia nōn opient t̄c. Que aut̄ sit
aq̄ h̄c d̄sequēter diffinit: dicēs [foz
sitān p̄trāsiēt aia nostra aquam
itolerabilē]. In greco p̄ fo: sitān po
nitur: ara. q̄d est nota dubitatiois
Vnde s̄f̄sus est Ara & putasne: p̄tū
fisset aia nostra. q̄si dicat. Manife
stū est q̄ non. Latini vero p̄ ara po
suerūt fo: sitān: ad ostēdēdū piculo
rūz q̄tātē: quā p̄plus scīs se tole
rasse p̄fessus est. Per hoc em̄ q̄d di
cit: aquā itolerabilē: ponit Aug⁹.
aquā sine sub̄a. a vocat aquā sine
sub̄a p̄tū & voluptatez seculi: vel
habūdantiā diuinitaz. Et hoc tripli
ci rōne. Primo q̄ cito trāseūt tan
q̄ vmbra: & non subsistūt. Secun
do q̄ nō satiāt: s̄ omnes virtutes
eu aciat. Tercio q̄ h̄c a deū veruz
esse auferūt: & sine fructu possessio
res suos ad infernū nudos p̄ducūt
Call. Intolerabil̄ ḡ aq̄ dī: q̄n
nostra infirmitas p̄sāt.
Eoū oīa tolerabilia sūt: cū deus i
fāctis suis hitat. Tūc em̄ nec error
subrept: nec luxuria trahit: nec
supbia ventosa p̄ualet: nec hostis
antiqu⁹ suggestioe maligna gras
sat & impuḡt. Cōse q̄nē sub dīe p̄
grāz actōe. Benedic̄t⁹ d̄ns qui
nō dedit nos. Suos suos Li captio
nez d̄tib⁹. **Jero.** Uoz torrentiū
eorum. **Jero.** d̄tes nūofitas
est vitioz: a q̄b⁹ ne capiamur gr̄a
dei eruemur. **Q̄nima** nostra sicut
passer exēpta ē: de laq̄o venantiū.]

et demo **Call.** quoz laq̄s ē mū
nuz. **Call.** di isti? q̄libet d̄nū
cedo p̄posita. In q̄ tūc capimur: q̄n
sua uis esse indicat. sic de mulierib⁹
scriptū est. **Ocul⁹** meretricis laq̄
p̄tōris. Sic de auaricia: sic de sup
bia: sic de cūctis vitijs est sciendū.
Hugo Et tene dic̄: sic passer
q̄ est auis modica: in
dicēs hūilez aiam de hoc laq̄o libe
rari. **Rā** bt̄us **Antoni⁹** cū vidēt p̄
reuelatōem totū mundū plenū la
queis: dixit. **D̄ne** q̄s poterit euadē
omnes laq̄os istos. Et r̄dit d̄ns
Sola hūilitas. **Sequit̄.** **L. Aquē**
oēt⁹ ē. Inō dixit: rupt⁹ ē s̄ oēt⁹: i dī
cans fortitudinē t̄ptationū: a po
tentā liberātis. **a nos libati sum⁹.**
Jero. Tendunt nob̄ laq̄i i oai
piscētis ac diuersis d̄ya
bolice astutie dolis. s̄ cōtrito satha
na sub pedibus nostris sic passer
sapiēs euo lamus ab illis.
Hugo Cui⁹ causa subditur.
Ad d̄uitorū n̄m.]
ad laq̄o p̄structionē a nr̄az libatio
ne: **Lim** noie d̄m.] & in virtute ei⁹.
qui fecit celum et terram.]
Call. Profecto nihil illi p̄uale
virtus p̄stat auxiliū. **Q̄** b̄n i q̄nto
ḡdu fidelīū ascēdit bt̄a deuotio: vt
q̄ corpeos sensus inuātē d̄no ualu
erūt sup̄are. q̄narij loci p̄uacione
gauderēt: s̄ hi ne caderēt: ne corpo
ris infirmitate titubarent. illa hu
mani gn̄is remediabilis p̄stabat
hūilitas: vt nō sibi aliq̄d iam p̄e
sūptioe applicarent. s̄ sp̄z suam po
nerent totaz in domio nostro **Jesu**
C. 11.

christo! qui est benedictus in secula
seculorum. Amen.

Psalmus Cxxiij.

Qui confidunt
in domini. Titulus Canti
cum graduum.

Cassi. Scies dominus infirmitatis
hūane labilez gressum
iter istud virtutū quibusdaz gra
dibus fabricauit vt securi ad ar
dua tenderet desideriu nō stuz re
stigiū poneret in plano. Sed quū
scāla ista salutaris cōpetenti reme
dio videat esse constructa: nulla tū
virtute consistimus: nisi illic domi
ni regimine teneamur.

Hugo. Vnde plus fidel ascē
dens p cāticū graduū
qui in pcedēti ps. attribuit dno su
am liberatōez cuius misericordia est
libat⁹ ab oib⁹ abūsis q̄ ipi⁹ ipēdie
bāt ascensuz: oñdit in hoc ps. totā
fiduciam esse ponendā in dno.

Aug⁹ a non intēdere in homi
nes q̄ pspant in hoc secul
lo felicitate falsa atq̄ vōtosa a proi
sus seductoria. vbi nihil aliud nu
trūnt q̄ supbiā. a cor eoz ogela
scit aduersus deum: a sit duz adū
sus pmbre gratie dei ne fructuz fe
rat. Hos autez aliqū intūedo et ni
mis attēdendo. etiā illi q̄ deū colunt
fluduāt a nutant q̄ si perierit mer
ces ipsoz: cū se viderint in laborib⁹:
in egestate: in eūna: in morbo: in do
lore: in aliq̄ necessitate. a vidēt alios
hie sanitate cōp̄is: abūdare in te
poralib⁹: in colūmitate gaudere:

hitorē honoz florē eos q̄ nō soluz
deū non colūt: verū etiā hominib⁹
aduersant. Sed qz hoz felicitas to
ta vana est a trāitoria ducēs ad
penas perpetuas: propheta in hoc ps.
hortatur nos: vt relicis secularib⁹
desiderijs in deuz tantū omnē cōfide
tiam habeam⁹: dicens. L

Qui confidunt in dno. a non re
bus mūdānis. sic mōs syon.
Mico. Quia sic mons syon est
imobilis: ita q̄ vere cōfi
dunt in dno a stabilitate fidei non
mouent. Non cōmouēbit in eter
nuz q̄ habitat in hierlm. Hoc etiā
non intelligit de hierlm terrena: q̄
multociēs fuit impugta a pluries
destruata. Raz bis totalit destruda
fuit. s. semel p Babuchodonosor. a
semel p romanos. a pluries p̄ciū
lariter q̄tū ad aliquā pte muroū
a edificioz: vt ptz ex libris Reg.
Paralip. a Machabeoz.

Cal. Vñ hic hierlm celeste pa
triā detem⁹ aduertere: q̄ si
gnat visionē pacis: de q̄ null⁹ pōt
vllō modo omoueri q̄ meruit in ei⁹
soliditate constitui.

Hugo. Deinde describit q̄lis
est illa hierlm cui⁹
habitatores moueri nō pnt: dicens. L
Montes. videlz āgeli a sādī: taz
p̄bet aplī: martires: q̄ cōfessores
In circuitu ei⁹. Itanq̄ corona ad or
natū. a dñs in circuitu pplī sui. Itan
q̄ mur⁹ defensiois. Lex hoc nūc a vsq̄
in seculi. sic ipse pollicet⁹ ē Mat.
vlti. dicens. Ecce ego vobiscū sū vsq̄
ad cōsumatōez seculi. Rec nos p̄mit
tet tēptari vltra q̄ ferre possum⁹.

Rico Quia non relinquit dominus
virgam peccatorum | et pote
statem a tyrannide ipsorum | super fortibus
iustorum | et ut prevaleant iustis in tan-
tibus | ut moveantur a statu fidei et vir-
tutis. quod iuxta Apo⁹. ad Corinth⁹. p
dominus dat suis fidelibus cum temptatio-
ne auxiliu[m] ut possint sustinere. Et
hoc est quod **Jer**o. Lyt non exte-
dicatur. **Jer**o. dat iusti ad
iniquitatem manus suas | et potius su-
stineant malos quam faciant mala.

Rico Et quod boni merentur premia
et mali puniri. **Id** est scribit psal.
Benefac domine bonis et
redas corde. Referendum eis bona gra-
tie in presenti et glorie in futuro.

Cass. Redi corde sunt qui dominum
sequuntur et nesciunt a do-
mino pravam voluntate separari. De
mal vero subdit **Edimantes autem**
a reatitudine fidei et vir-

Rico tutis in obligationes |
et ad peccata que obligant ad penam
Translatio autem hebraica que est Je-
romimi sic habet. Dedimantes ad pravi-
tates suas adducet dominus ad penam
eternam cum operantibus iniquitate |
et cum demonibus obstinatis in in-
iquitate. Unde dicit salvator illud
in iudicio Mat⁹. xxv. Ita maledicti
in ignem eternum qui paratus est dy-
abolo et angelis eius. Et tunc erit pa-
sup israel | et super populum catholicum
qui hic videt deum recta fide et spe: et in
futuro videbit eum facie ad faciem.
Propter quod in natiuitate christi canta-
uerunt angeli Luc⁹. ii. Gloria in altis
simis deo: et in terra pax hominibus
bonae voluntatis. Per bonam enim volunta-

tem habet pacem cordis in eternum: sicut
quod dicitur puerb. xij. Non contristabit ius-
tum quicumque ei acciderit. Et per illas
disponit ad pacem eternam.

Jero In quo habebit anima pacem
infra se. quod caro omnino obe-
diens spiritui. Unde Aug⁹. vlti. li. de
ciuitate dei ait. Vbi voluerit spiritus
statim erit et corpus. **It**e habebit
pacem super se. quod anima erit de omnino obe-
diens. **It**e intra se. quod ratio et volun-
tas omnino concordabunt. **It**e extra se
quod nulla creatura nocet ei: et ni-
hil concupiscat quod non habeat. Et ita
pax erit vnicuique: ut dicit dominus ysa.
xxxij. Sedebit populus meus in pulchri-
tudine pacis: et in requie opulenta
Ab qua nos producat dominus noster Je-
sus christus: qui est benedictus in seculum
seculorum. Amen.

Psal. Cxxv.

Conuertedo deo.
Titulus. Canticum graduum.

Rico Psalmus iste secundum hebraeos
sensum loquitur de reditu po-
puli iudaici de babilonica captivitate.

Aug⁹ De quo habet. iij. Regu⁹
xxv. post. lxx. annos re-
dijt ille populus in ciuitatem suam.
Septuaginta anni signant omne tem-
pus quod septem diebus voluitur
Cum autem transierit omne tempus
tunc redimus et nos ad patriam no-
stram: sicut post. lxx. annos redijt
ille populus a captivitate babilo-
nie. **B**abilonia enim est mundus iste
et interpretatur ususio. **V**idete si non
T. iij.

est confusio tota vita humanae. Quae
quid agunt hoies in spe vana: cum
cognouerint quod agunt: erubescunt.
Quare laborant: et cui laborant. **F**
liis meis inquit. Et ipsi. cui. **F**ili
is suis. Et ipsi. quibus. **F**iliis suis.
Nonne ergo. in hac confusione
in ista babilonia captiuis
ma tenetur. **Rico**. p[er] d[omi]n[u]m p[ro]p[ri]u[m]
christian[um]. **D**e cui[us] reditu p[er] p[ri]m[am]
p[ro]p[ri]eta loquitur: dicens.

R conuertedo. **I** cum conuertet. **L** do
min[us] captiuitate[m] syon. **I** ecclesie.
que licet non sit se tota: tam[en] s[un]t
aliquas sui partes sic aliqui capti
uatur. **L** facti sum[us] sicut consolati.
Et dicit sicut. q[uod] p[er]fecta consolatio non
habet in p[ar]te. **V**ne. **I** ex illa co
uersio[n]e **L** repletu[m] est gaudio os no
stru[m]. **D**ic os sicut corbis archan[us]
quod officio lingue in fructum vocis
erupit. **E**t subdit. **L** a lingua nostra
exultatio[n]e. **V**iz i laude diuina.

Jero. Repletu[m] dicit os nostru[m]
a lingua gaudio. q[uod] non
sufficit tantas explicare laudes p[er]
gratia qua saluamur. **V**ne.

Rico. post ouersione[m] dicit in
ter gētes: magnificauit
d[omi]n[u]s facere cum eis. peccata dimitt
tendo a virtutes conferendo. q[uod] alij
videntes tales emendationem: exci
tantur ad laudem diuinam.

Jero. Si enim relictis transitu[m] ijs
spem colloce[m] in semp
ternis: tunc dicit q[uod] magnos nos facit
d[omi]n[u]s: captiuitate p[ro]dicto[rum] depulsa
In hoc g[er] gaudio consistemus.

Hugo q[uod] **M**agnificauit.
ergo **L** d[omi]n[u]s facere no

sci. **I** nobis metipsis cooperantib[us]:
iuxta illud **August**. Qui creauit te
sine te: non iustificabit te sine te.
Quia sicut dicit **Ap[osto]l[us]** ad **Cro[m]t.**
iij. **D**eum sum[us] adiutores. **I**lla autē q[uod]
fecit d[omi]n[u]s cum peccatorib[us] conuersis
sunt videlicet: peccatoru[m] remissio: vir
tutu[m] collatio: p[er]iculoru[m] euasio: cre
bre visitatio[n]es: consolatio[n]es a illu
minatio[n]es. a de his nobis collatis
L facti sumus letantes.

Rico. Et q[uod] a peccatis liberati
a sequela peccati: q[uod] p[er]mittas est ad
reciduatōem. **I**deo subdit. **L** **C**on
uerte d[omi]n[e] captiuitate[m] nr[ost]ra[m]: sicut
torrens in austro.

Cal. Auster ventus calid[us] est:
qui aquas congelatas va
poris sui calore dissoluit: et curre
re facit in totu[m]. **S**icut g[er] au
rentem.

Rico. Sicut torren
tem siccatu[m] replet aquis. sic de[us] ho
mies p[ri]m[us] de siccatos ex defectu gra
tie replet h[um]ore deuotio[n]is: ita vt p[er]
erupant in fletu lacrimar[um]. de quib[us]
subditur. **L** **V**i semināt in lacri
mis. **L** **C**ompunctio[n]is a deuotio[n]is. **L** in
exultatione metēt. **L** in p[ar]te conso
latione[m] mēn[is]: a in futuro eterna.
Vnde **Matth.** v. **B**eati qui lugent:
quonia[m] ipsi consolabuntur.

Hugo. Sunt enim quinq[ue] lacri
mar[um] genera. **P**ri
me lacrimae sunt p[ro] stulticia culpe. **P**ro
p[ri]e h[ec] lauāt homine[m] a labe pec
cati. **S**ecunde lacrimae sunt p[ro] timo
re gehenne. a h[ec] refrigerāt homi
nem ab ardore concupiscentie. **T**er
cie lacrimae sunt p[ro] iocolatu p[er]nitis.

miserie. a hee potant sitientem ani
maz. Quarte lacrimae sunt p miseri
is pximoz: a hee impugnat hoiez
Quinte lacrimae sunt p desiderio pa
trie: a hee fecundat aiam sterilez.

Call. Qui tales emittunt lacri
mas: seminatio eo cu est
pace queret: caritatis studio omnia
fust meret: corpus ieiunij edoma
re: elemosinis a pietate se reficere:
a quicq ad disciplina fidelium pot
ptinere. Contra mundi amatores cu
leticia seminant qn adulteria omit
tunt: auaricias diligunt: deliciosas
omestatoes exquisunt: a cetera pec
cata q sunt dyaboli instigatione.
Et hi illa q hic in leticia seminaue
runt: i illo iudicio cu tristitia a fle
tu metent. Vn scriptuz est. Erat ibi
fletus a stridor dentium. Sequitur.

Vntes. Quis hic versus gna
liter ad oia bona videat opa ptine
re: tn elemosinis maxime sicut et
alijs visum est dno scilicet conuenire.
Vnde scriptum est. Sicut aq extin
guit igne: sic elemosina extinguit
peccata. Dicit ergo. **[Euntes.]**

Hugo p. pficientes. **[Libat.]**
de virtute in virtutez
a continue pficiebant. **[a flebant.]**

Cal. qn paupes cospiciebant
nuditate detectos: frigore
a stridos: mopia seu maceratos:
vt prius pietate corde facerent an
teq manus larga quicq paret.
Sequit. **[mittentes semina sua.]** a p
mittentes in illo futuro seculo facta
sua anteq ihu pueniat. sicut scri
ptu est. **Thesaurizate vob thesau
ros in celo. Nec vacat qd addidit.**

sua: vt de prijs bonis laboribus a
non de rapina elemosinas rapere
debea. **Hugo** **[Amentes au
mus.]** **[ad iudicium
Lxiiij.]** la morte resurgedo. **[Cui ex
ultatoe.]** leualis oibus pialis **[por
tantes manupulos suos.]** a fruct?
seminuz suoz videlz coronam gau
dij et exultat. **Aug?** Quid enim
tionis. **Aug?** fact agri
cola fratres mei qn pcedit cu ara
tro a portat semen. Na aliquando
frigidus est ventus a ymbes dete
ret. attendit celu. videt triste diez.
tremet frigore: et tn pcedit a seiat.
Timet em ne cum diez triste atten
dit: et expectat diem letuz. tempus
seminadi transeat: a non inueniat
qd metat. Nolite differe frs mei
seminat in hyeme presentis vite
cu lacrimis bona opera: vt postea
colligatis mercedem eterna.

Col. Preses enim vita hyemis
est bonoz: a estas est ma
loz. Vnde dominus suis fidelibus
ait. Amen amen dico vobis: quia
flebitis vos a plorabitis. mund?
autz gaudebit. sed tristitia vestra
conuertetur in gaudium.

Augusti. Snt lacrimae impi
sanctorum: quas inducunt oratio
nes eorum. Justus hic bene opo
ratur: a hilari est: a plorat. vt bene
operetur plorat. quia bene opat?
est plorando exigit. bonum opus
plorando comedat. dat bonu op?
quod fecit. Crebre ergo sunt lacri
me iustoz: sed tantum in ista vi
ta. Porro autem illi qui hic iamiter

rident cupiditatibus suis dissipati.
quoniam fraudantur: gemunt. quoniam non frau-
dantur: exultant. **Plorant** et ipsi in
via: sed non in exultatione. **Vi** col-
ligunt quod seminauerunt. quia spiritus
seminaerunt: ignem colligunt. Eunt
cum fletu ad fletum. a fletu cum risu
ad fletum sine risu. **Quid** enim illis fiet
quoniam resurrexerint. **Quid**: nisi quod
dominus dabit. **Ligate** illi manus et pe-
des: et projicite eum in tenebras exte-
rioris. **Quid** postea: tenebre erunt
et dolor non erit. **Abfit**. Non sole te-
nebre erunt: non sola tollit eis spes
de qua gaudebant: sed datur etiam quod
in eternum gemat. **Ne** contemneret
enim tenebras o quisquis es flagiti-
osus: qui soles propter tua mala fa-
cta et propter lasciuia adulteria non so-
lum tenebras non horret: sed quere-
re: qui soles plus gaudere quam lucer-
na extinguit. **Non** tales tenebras
habebis ubi gaudeas: ubi leteris:
ubi te voluptatibus carnis oblectes.
Non sic erunt ipse tenebre. si quod
erunt ibi fletus et stridor dentium: tor-
tor sine defectu. nec qui torquet fa-
tigatur: nec qui torquet: moritur. Erunt
ergo eterne lacrimae illis qui sic vixe-
runt. erunt gaudia eterna sanctorum
quoniam venientes venient cum exultatio-
ne: portantes manipulos suos. **Dicet**
enim messis tempe suo domino. **Domine** te
adiuuante fecimus quod iussisti. redde
quod promissisti. **Qui** est benedictus in se-
cula seculo. Amen.

Psalmus. CXXVI.

Nisi domum edifi-
Titulus. Cantici gra-
duum Salomonis.

Ad terram loquitur iste psalmus.
Micro. de edificatione templi Sa-
lomonis: qui videns se non posse edi-
ficare domum domini sine eius adiutorio
speciali. Dixit enim Paral. ij. Quis
enim preualere poterit ut edificent ei
domum dignam: quasi dicat. Nullus. **Mi-**
stice vero exponit hic psalmus de spiri-
tualis edificatione ecclesie: cuius fun-
dator est verus Salomon christus: rex
pacificus: qui mundum reconciliavit
deo. **Petrus** cantor. **Istius** eti-
am domus lapides et ligna patriar-
che et prophete dolauerunt fundameta.
apostoli piecerunt. **Ambrosius** et **Au-**
gustinus. **Iero.** et **Bilaris**: qui fuerunt
mallei hereticorum: parietes et pu-
gnacula exierunt. **Gregorius** alij
et sancti doctores instruxerunt mo-
res quibus etiam intus ornauerunt.
Nec tamen de istius domus edifica-
toribus et instructoribus presumen-
dum est quod ostensum est in **Salo-**
mon: qui in figuram huius domus
spiritualis templum domino edifi-
cauit et tamen corruit.

Angu. Et quare sit additum
Salomonis: quantum in
spirauerit dominus dicam carita-
ti vestre. **Salomon** erat tempore suo
filius dauid magnus ille: pro quem
multa precepta et salubria moni-
ta spiritus sanctus in diuinis libris
operatus est. **Sed** si illo cadente que
pro ipsum dicta sunt deleterentur iudi-
cari: ut que ipse dixerat quod non pro

illam dicta erant. Optime igitur p
hoc exigit misericordia dei: vt que
quid boni per Salomonem dictuz
est deo attribuatur: peccatuz vt est
hominis: homini. Nam ipse Salo
mon amator mulierum fuit: et re
probatus est a deo. a in tantuz la
queus illi fuit illa cupiditas: vt a
mulieribz etiam pdolis sacrificare
cogere tur. Et quid miruz: quia in
populo cecidit Salomō. In paradi
so nonne Adam cecidit: a angelus
de celo a dyabolo factus est. Idē
docemur in nullo homine spz esse
ponen. **Hugo** sed tantū in do
dam. **Hugo** mino saluato
re: quū dicit Johan. xv. Sine me ni
hil potestis facē. Et idē dicit pp̄ha.

Nisi dominus edificauerit do
num. Petrus cantor.
et ecclesiam ex viuis lapidibus p
suam gratiaz preuenientem. **Lia**
num laborauerunt. **L**predicadores
Lqui edificant eaz. **L**docendo popu
lum christianū. quia v ad Corin.
iij. Reg qui plantat est aliquis:
neq qui rigat: sed qui incrementū
dat de **Aug** Ros loquimur
us. **Aug** foris: ille intus
edificat qui cogitationes videt. ip̄e
monet: ipse ter: et ipse intellectu
aperit: ipse ad fidē applicat sensum
no. **Hugo** Et quia nō soluz
stz. **Hugo** requiritur eius au
xilium ad edificandū: sed etiam
ad edificium conseruandū. Idē
subditur. **N**isi dominus custodi
erit ciuitatem. **L**et ecclesiam vbi est
ciuium vnitas. **L**frustra vigilat q̄
custodit eā. **L**quasi dicat. Sicut pre

dicatores sine christo non possunt
edificare ecclesiam: ita nec custodire
Jeronim Fidei anima
etia: ciuitas ac
cipitur eterni regis: que ciuibz v
honestis moribus frequentatur.
Adhuc ad ipsos doctores alloqui
tur: **Hugo** **U**anū est vo
cens. **Hugo** bis ante lucem
furgere. **L**v vanus est a inutilis la
bor: vester edificandi proximos vt
custodiendi: nisi dominus co opere
tur vobis: qui est lux vera. Vnde
ij. ad Corin. xv. dicit. Plus om
nibus laboraui. non autem ego: s̄
gratia dei me. **Mico** **L**furgite
cum.

Mico ad edifici
um spirituale. **L**post q̄ sederitis. **L**v
post q̄ quietem vestra habuistis
Lqui manducatis panem doloris. **L**
v vos ecclesie ministri a predica
res qui sustentamini de elemosinis
dolentium de peccatis suis: iuxta il
lub Osee. iij. Peccata populi mei
comedent. **L**Vanum est vobis ante
lucē surgere. **L**Petrus cantor.
v vanum est vobis incipere opus
meritorium ante qm lux gratie vo
bis infundatur. Propter quod **L**fur
gite. **L**per lucem gratie bene operan
do. **L**qui manducatis. **L**v manducare
debetis. **L**panem doloris. **L**v opa pe
nitentie: dicentes. **L**Facte sunt mihi
lacrimae mee panes die ac nocte.

Aug Et si queras quādo fur
gam. **R**espondeo tibi
LQm dederit dñs suis sōnū. **L**
v s̄as pausatōem p̄ mortē corpo
ris que somnus appellatur. **L**Et si q̄
ras iterum q̄bus dñs. **S**equitur:

quibus Ecce hereditas dñi filij.

Mico & fideles i fide a morib⁹
dñi. a hoz filioꝝ merces supple
est fructus ventris. & ipse xps q̄
est fructus virginitatis: ipse est bñ
tudo fidelium obediētie. q̄ in cōspicu
diuinitatis sue reficiunt bñ interi
us: & in aspectu sue hūanitatē ex
terius: s̄m q̄ dicit Aug⁹. Consequen
ter oñdit quō hęc hereditas est do
mino acquisita: dicēs. **S**icut sa
gitta in manū potentis: ita filij ex
cussio **Glo** ex Aug⁹. Prophe
taz. te clausa continētes
sacramenta veniente dño in carne
excussi & expositi sunt. Et q̄ in pph
tis abscondita erāt p̄dicat̄ apta
Quia ergo pphētis excussis genera
ti sunt apli: qui sunt filij excussorū
& pphētarū. Sic ergo sagitta in mā
potētis dirigūtur celeriter i longin
quū ad destructōem aduersariorū
Ita apli filij excussorū & pphētarū
missi sunt in fines orbis terre. quo
rum p̄dicatōis sono turbati sūt in
creduli: et acquisita est dño here
ditas ecclesie ex gētib⁹. **Beat⁹**
vir qui impleuit desiderium suū ex
ipsis. videlz ex doctrina aploꝝ. h⁹
est qui diligenter diligit perficere
quod ipsi docuerunt.

Aug⁹ Quis replet desiderium
suū ex ipis. Certe qui
non amat seculū. Qui desiderio se
culi plen⁹ est: nou est in ipso quo
intret qd illi p̄dicauerunt. Et vere
talis est beat⁹. qui non confidet cū
loq̄tur inimicis suis **Jero** & non
is in porta.

tur in porta & i die iudicij cū expro
brauerit inimicis legis dei inobedi
entiā & puerilitatem vel omneꝝ ma
liciam ipsoꝝ.

Mico In porta dicit
sōꝝ. q̄ iudices atq̄ i porta sedebāt
& ibi coram eis aliqñ facte sunt di
sputationes fidelium cum fidelibus.
Vñ puerb. in fi. Nobilis in portis
vir ei⁹ quādo sederit cū senatorib⁹
ter. **Cass** Perseuitemur seduli
te. **Cass** scripturas diuinas: re
uoluamus libros noui testamēti
& veteris: si filij volumus esse excus
sōꝝ. Si vero hęc veraciter excutere
studuerim⁹: p̄fecto in ipis repie
m⁹ dominū nostrū: **Je** suꝝ christū
qui est bñdictus rē.

Psal. CXXVij.

Beatī omēs q̄
Titul⁹ Canticū ḡduū.

Glo Iste ḡd⁹ est timor. Vñ
est sciendū q̄ p̄ter timo
rez naturalez quo timet quicq̄ na
ture contrariū est: q̄tuor sunt timores
s. Timor mundan⁹: quo timemus
pati picula carnis: & p̄dere bona te
poralia. hic timor malus est. Secū
dus est timor futilis: cū p̄pter timo
rem gelēne otinet se homo a pecca
to. bonus est timor & utilis p̄ quez
fit paulatim iusticie cōsuetudo: vt
dicit Aug⁹. Et succedit terti⁹ videlz
timor initialis: q̄n̄ incipit qd dicit
erat amari.

Hugo de q̄ dicit Ec
c̄. **J**mituz sa
piētie timor dñi **Quart⁹** est timor
filiālis. Iste de amore p̄cedit: qui

timet omittere peccatum ne offen-
dat dñm. De isto qui est comes et
custos p omnes gradus loquitur
hic ppheta: dicens. L

Beatissimi omnes in spe q̄ timent
dñm. timore filiali.

Nico Lq̄ ambulant in vijs ei⁹
mandatis ei⁹ obediedo:

q̄ sunt vie deuēmedi ad salutem. L

**Abres manuū tuarū q̄ mandu-
cabis. v. fructus opm tuorū p̄cipi-
es in visione a fructioe dñimal. tra-tus es. Ham**

Cass Let bene erit
in spe. tibi q̄n elās

dicit. Venite bñdicti p̄ris mei per-
cipite regnū. Felix comestio q̄ n̄ re-

tre digerit: s̄ in cōsumptibili p̄ten-
mitate suat. Nam a aias h̄ie pabu-

lum suū: psalm⁹ alter oñdit: dicens
Gustate a videte qm̄ suavis est do-

minus. Sequit̄. **V**xor tua sic vi-
tis habūdans: in laterib⁹ domus

tue. Cum plures sanctissimos vi-
ros vxores a filios nō videas h̄ie

a itez sceleratos h̄ie oia possidet:
intellectus hui⁹ veritatis et sequē-

tis ad trām vitandus est. Vñ mo-
raliter. **V**xor tua. v. sapia tua.

Nico fm̄ illud Sap. viij. Hanc
q̄siuī mihi sponsā ducē

Hec mō tibi sit sicut vitis habū-
dans. v. paties filios spūales ad

fructuosa opal. **laterib⁹ dom⁹ tue.**

Cass dom⁹ nostra dicit̄ recte
ppria cogitatio: aut osci-

entia: in q̄ crebro cōmoramur. Isti
us autē dom⁹ parietes sunt duo te-

stamēta in quib⁹ mens s̄cta relit
quibusdā lateribus ofirmata soli-
datur. Sequit̄. **F**ilij tui.

Iero v. boni actus tui sunt sup
ple. sic nouelle oliuarū.

v. cum pinguedine pacis a obum-
bratione vir.

Hugo Raz oli-
tutis. ua pe-

cis est significatiua. Et addit̄. **L** cir-
citu mense tue. v. aie tue: q̄ boni

actus reficiunt aiam q̄ est mensa
dñi. Vnde ipse dixit Apoc. iij. Ego

sto ante ostiū a pulso: si quis m̄hi
āpuerit intrabo ad illū: a cenabo cū

illo: a ipse **Glo** ex Augu. Vel
mecum. dirigis sermo

ad christū cū dicit̄. **V**xor tua. Io xpe

videt̄ ecclesia: q̄ te dormiente i cru-
ce facta est q̄n latus tuū lancea est

pulsus: a sacramēta p̄fluxerunt.
Hec mō vxor ē sicut vitis habū-

dans. multos patiens tibi filios
in lateribus dom⁹ tue. v. in illis q̄

bus christe latera tua sunt tibi ad-
herentes. **F**ilij tui. v. fideles eccle-

sie sicut nouelle oliuarū. v. pacifi-
ci in caritate. **L** circuitu mēse tue.

v. altaris aut sacre scripture. Rā ex
vtraq̄ mensa reficiuntur spūaliter

fideles. Sequitur conclusio p̄fecta
illi q̄ timet dñm aq̄ dicitur.

Hugo **A**ccē sic. vt infra
dicit̄. **L** benedice hō.

hoc est multiplicabit̄ in bonis eter-
nis. **L** qui timet dominum.

Cassio Illos p̄pha postulat
benedicti qui ad om̄e

bonū studium domini timore flam-
mantur. de qua benedictōne sub iū-

git. **B**enedicat tibi dominus. **L**
Hugo **J**esus exist⁹. **L** ex sp̄o.
v. ex ecclia triūphāte
viz bñdictōe celesti. **L** ex illa t̄ n̄

ditione. videas facie ad facie. bo
na hierlm. videlicet ipsum dñm i
celesti pa. **Cal.** tes eternos facit

a se iugi perpetuitate demonstrat.
Vnde sub dñe. Lo mibus dieb9 vite
mee. i sine fine. **Et** etia vide
as filios filiorum tuoru.

Aug9 Quid est filios tuos.
Opa tua q hic facies.
Qui sunt filij filioy. s. fructus opoz
tuoz. s. facis elemosinā: filij tui sūt
opa elemosinaz. Accipis vitaz et
nam: filij filioy tuoz sunt. Et sic
videas pacē. v xp̄m sup isrl.

Cal. v sup omes q sunt in illa
celesti hierlm quos infi
det: a cūcta beata facit qaiq maie
statis sue virtute plectit. Cognō
uim9 in pñti ps. q bona timentib9
dñm sint pmissa. quos fructus re
cipiat. q dñm sincera mente forni
dat. Studio itaq maximo deprece
mur vt istū timorez accipe merea
mur q nō ad penaz petis: s. ad salu
tem vñ talia pueniūt qualia nūn
q̄ de mūdi oblectatōe nascunt. Di
xit emz peti nimia supplicatōne qd
sūm9 est. Quapropter vt diduz ē
dñm ingiter expetamus: vt ad ta
lia munera puenire mēamur gra
tia a largitate ipsius dñi nūi Jesu
christi: qui est benedictus in secu
la seculorū. Amen.

Psal. CXXviij.

Epe expug.
me a tū. Titulus Can
tium graduum.

Hugo Iste est decimus gra
bus: viz patientia in
aduersis: q gradus recte sequitur
pcedentē. Decens emz ē vt q caste
deum timet: viā p eo patiēte susti
neat. Intētio psalmiste mōet nos
ad patientiā. // Petrus cantor.

Quā ppter suā dignitatē aplus po
nit in fronte diffinitōis caritatis:
dicens. Caritas patiens ē. Nec vir
tus cōtra malū cuiuslibet afflictio
nis: dipeus est fortitudinis. Vnde
dñs in cathalogo virtutū: post se
ptēz virtutes patientiā octauā po
fuit: dicens. Beati q psecutionem
patiūt ppter iusticiā. qz qnti me
riti quisq apud deū existat illata
iniuria vel otumelia pbat. Nunq̄
em in hoc mūdo dērit imq̄tas pre
mens: a iusticiā patiens. Vñ maē
ecclesia loquit filio suo sic. Fili nō
mireris si molestias patiaris a tor
menta: cū matre fuerim passa. Dic
ergo ppheta i psona matris ecclie

Epe expuguerūt me videlz ty
ranm a pctōres La iuuentute
mea.

Hugo v a pñcipio tē
poris: qñ a fra
tre peruerso abel iustus occisus est
ex tūc cepit psecutio iustoz. dicat
nūc isrl v ecclesia que deum specu
latur per fidem. // Epe expugna
uerūt me a iuuentute mea. // Pe
trus cantor. // Iuuentus ecclesie
generalis concepte sed nondū edi
te fuit in Abel. a iuuentus ecclesie
nate et confirmate fuit in aposto
lis: que tunc tanqm in iuuentute
passa ē expug. **Rico** vt patet
tōes multas. Rico in actib9

apłoz. viij. et. ix. capitul. **V**ntē
in epistola ad Paulinuz
Iero. dicit qd liter Act. apłozū
videtur typere infantia ecclesie na
scētis. Sequitur. **I**tem p certo. L
non potuerūt mihi supplevalere.
qz ipsa ecclia magis creuit tpe pse
cutionis qz pacis. **P**etrus can
tor. **P**ersecutores mqt ecclesie
impugnerūt me tormentis: a falsi
xp̄iam impugnauerunt me adula
tiōibz: dolis ac p̄uis moribz: a tū
isti omnes non p̄ualuerūt.

Aug. non illis osenti ad ma
lū. Omnis enim mal' p̄pre
te a pse q̄t bonū qz bon' nō osentit il
li ad malū. **F**acit mal' aliq̄d si nō
obiurget ep̄us: bon' est ep̄us. a
si obiurget ep̄us: malus est ep̄s.
Rapiat aliq̄s et si taceat ille cui ra
pit: bonus est. **S**onat smō contra
dictō: libidinis. amicus libidinis
sue odit smōnē dei. **I**ubet auaricia
vt mare trāseas: vt te rētis p̄cell
qz cōmittas: a obtepas. **I**ureo ego
vt añ ostiū tuū qd habes des pau
pel: piger es ad faciēdū añ te bonū
op'. a strennu' ad trāseundū ma
re. qz fuis auaricie: a odisti qd de
us iubet. **C**uz aut mal' hec audire
cepit: incipit velle criminari eos a
quibz audit bona p̄cepta. **V**n sub
dit ecclesia pro suis mēbris. **S**u
pra d̄r̄suz meū fabricauerūt pecca
tores. **P**etrus cantor. **S**up
d̄r̄suz ecclesie fabricāt peccatores
qz mali bonos crebris tribulatōi
bus affigē nō cessant: s; ipsi boni
faciē mentis ouertētes ad domnū
a d̄r̄sum ad sequū: obliuiscētes q̄

retro sunt: mala q̄ tp̄alit tolerant
q̄si in d̄r̄so portant. **S**ed qz me nō
cessant pse q̄. **L**plongauerunt in
quitatē suā. **L**addētes mala mal' ad
maiorē d̄anatoez eoz. **V**n subdit
Domin' iustus. **L**redēns singu
lis scdm opera sua.

Hugo **L**cōcidet ceruices pecca
tor. **L**destruet super
bias impioz. **L**cōfundātur. **L**e t̄na
shufiōe q̄ nunq̄ debet **L**a ouertā
tur retrozuz. **L**iefficaces a impotē
tes fiāt. **L**oēs q̄ oderūt syon. **L**iq̄ ex
obio pse cuti sūt finalit ecclesiam.
LEtant sicut fenuz tectoruz: quod
priusq̄ euellatur exaruit.

Nico. Optat psalmis. zelo in
sticie: qz sic fenū crescēs
sup t̄ta cito arefcit: ita cito trāse
at a deficiat p̄spitas a gl̄a pse qu
tū ecclesiam. **L**De quo. **L**fenō v̄ de
malis pse cutoribus p̄didit. **L**non
impleuit manū suam qui me tet. a
sinū suū qui mampulos colliget.

Glo. Angeli sunt messorēs q̄
bonos fruct' colligēt vt
offerant deo. sed hi de mal' non im
plebunt manū que p̄inet ad ope
rationē. vel sinū qui pertinet ad cō
scientiam. a non colligent ex eis bo
nam opationem vel bonaz cogita
tionem. quia in ipsis nullus fruct' d̄
reperietur. **L**Et non dixerūt qui
preteribant. benedictio domini su
per **Augustinū.** **C**onsuetu
ros. **L**do ap̄d he
breos erat vt viatores benedice
rent omnibus opantibus in agro
vel in vinea vel **Castio.** **S**ic
in messe.

libro Ruth. ij. ca. legiſt. Dixitq; Bo
oz meſſoribus ſuis. Dñs vobiscu;
Qui exiderunt ei. Bñdicat tibi dñs.
De quo ritu hic a contrario ſenſus af
ſumptus eſt. videlz q; ſcleratis iam
ter opantib; benedictio nulla pre
ſtatur. Eſt ergo ſenſus. Apoſtolica
aplyte atq; ſãci viri q; cõceptis ter
renis p̄teribãt vitaz p̄ncez non di
reſcunt ſcleratis a p̄ſecutorib; ecclē
ſie manib; opãtib; bñdicio dñi
mi ſup. **Aug.** Ergo om̄es iſtos
vos. **Aug.** malos quos tole
rat ecclēſia: vos q; legiſtis i ſcriptu
ris iuemetis male dictos a designa
tos ad anti xp̄m ptinere. ad byalo
lum ptinere a ad paleã: que cõbu
renda eſt igne eterno. Nullã inue
nis ſcripturã que de iſtis bñ loqui
tur. q; tranſeũtes viam non illos
benedi. **Aug.** q; p̄ damnatis
reſcunt. **Aug.** non debet orari.
Cassi. Et ne ip̄a bñdicio puta
retur hũanis virib; ap
plicanda: ſequit. **Aug.** bñdixim; vob;
ſupple bñ opãtib; **Aug.** Li noie dñi.
Aug. q; nemo ſãdificat niſi
deus: nec quiſq; bonus
eſt niſi dñs. **Cassi.** Qui at odienti
no dei. **Cassi.** b; ecclēſiaz op
tat cõfuſionē: hoc non maledicēdi
ſtudio loq̄t; ſ; ſufe vitatis inſtictu
qm̄ licet p̄ inimicis noſtris p̄cipia
tur orandũ: de obſtinatis a peritu
ris q; veritas habebat: expoſuit.
nec tũ ſine fructu magne pietatis
hec dicta ſunt. multi emz de p̄bida
pena ſe corrigũt: qñ obſtinatis ta
lia imminere co. **Col.** Preſta nob;
gnoſcunt. **Col.** dñe paciẽtiã

in adueſſi: q̄tin; p̄icula mũdi trã
ſire valeam; dileſiet inter electos
a dextris tuis collocari: q; a; patre
a ſpũſancto vivis a regnas i ſecu
la ſeculoũ. Amen.

Psalm. CXXIX.

De profundis
clama. Titulus Can
ticum graduum.

Hugo Dic est. xi. gradus. ſ.
penitentialis ſupplica
tio: q; recte poſt p̄bidos grad; po
nitur. q; nec deũ timens: nec mala
p̄pter deũ patiens: dignus eſt gra
tia vel gloria dei. qm̄ null; eſt ſine
pecca. **Cassi.** quin nõ aut cogita
to. **Cassi.** tõe delinqm;: aut

verboz ſup fluitate peccamus: aut
improvida actõe dilabimur. Vna
ē ḡ ſecuritas i h; ſeclo vñũti. ſ. iugi
ter p̄ns p̄ ab; vacat: vt q; a culpa
nõ poſſum; eē tibi p̄ munera pieta
tis mē amur. **Hug.** Eſt at p̄s.
abſoluti. **Hug.** iſte ſeruus
mē p̄s. p̄ males: a. xi. mē ḡdũ ales
ſn q; notat q; q̄tũciq; ſit h; p̄cũs
quã p̄fectõz nõt numer; ſenari;
tũ debz ſe reputare imp̄fectũ. a pec
cato: ē q; nõt numer; vñdenari;
ſenſus tituli tal eſt. P̄s. iſte ē can
ticũ ḡdũũ a leticia de aſcēſu ad deũ
p̄t penitētiã. **Aug.** m̄t̄io pſalmiſ.
hortatur nos ad penitētiã. Pe
nitens itaq; volens aſcendere: conſi
derat infirmitatem ſuã: et miſerie
profunditatem in q; eſt: et clamat
ad deum qui ſolus poteſt eum libe
rare: dicens. L

[Marginal notes in a smaller hand, partially illegible due to fading and bleed-through.]

De profundis. hoc est de profun-
dis vitiis. clamaui magna
deuotione cordis. Lab te domine. q̄
solus potes me liberare.

Cal. De hoc pfūdo Petrus glo-
riosas fudit lacrimas. de
isto publican⁹ p̄ctore culpāda tū
debat: q̄ sic in altū veneat p̄ctōr vt
nec oculos leuaret in celū. Quapro-
pter virtutē sancte oratōis isti⁹ pe-
nitētis intende. q̄ tanto se credit ce-
letius audiendū q̄to de imis pene-
trabilibus ⁊ claustris vel se cretis
cordis clamabat ad dñm. Deinde
sequit̄. hñe exaudi vocē meā. de
imo cordis ad te clamantē.

Hugo. Et autē aures tue in-
tendentes: in vocē de p̄ca-
tiōis mee. ⁊ misericordia ⁊ demē-
tia tua intēdat de p̄cationi mee: vt
relaxet mihi p̄ctā mea: ⁊ necesse ē
vt peccata dimittas.

Mico. Si iniquitates obfua-
ueris dñe. Lab puniēdū
eas fm q̄titate culpe. hñe q̄s susti-
nebit. q̄ si dicat null⁹. q̄ tanta est
offensa q̄ntus ille qui offendit.

Cal. Viden⁹ q̄ p̄ba nullū esse
q̄ nō aut cogitatōib⁹ sup-
fluis excedat: aut vacuo fmone de-
linq̄t: aut manuū actib⁹ occupet
territus clamat ad dñm p̄odus iu-
sticie ip̄si⁹ genus hūanū sustinere
non posse: nisi misericordie sue pre-
stet auxilium. Vnde s̄dit.

Mico. Quia apud te p̄p̄cia-
tio ē. vt viz pena p̄ctōri
debita misericor: **Aug⁹** Nam si
diter minuat **Aug⁹** nō est
ap̄d te p̄p̄ciatio: si iudex esse velles

⁊ misericor: esse nolles: obfuares
omnes iniquitates nr̄as ⁊ quereres
eas quis sustineret: q̄s ante te sta-
ret ⁊ diceret: in oēs sū: quis staret
i iudicio tuo. **Spes** ergo vna est.
Quia apud te p̄p̄ciatio est.

Callio Non est em̄ i nostris
actibus vt me amur
absoluat: si ip̄si⁹ p̄p̄ciatōis est vt
ostendē reū dignetur liberare. La-
propter legem tuam.

Aug⁹ Que est lex ista. Inuicē
onera portate: et sic im-
plebitis legē xp̄i. Qui portat iuicē
onera sua: q̄ fideliter dicit. Dimit-
te nobis debita nō. sic ⁊ nos dñm.
debi. nō. Deo p̄pter hanc legē. susti-
nui te dñe. ⁊ flagella patientē tole-
raui in spe.

Hugo Sustinui q̄
remie. te domine fla-
gellantē expectās misericordiaz li-
berantē: ⁊ iusticiā retribuētē. Vñ
subdit. Quia sustinuit aia mea in
v̄bo ei⁹. ⁊ in p̄missis ei⁹: p̄mit tēte
mihi post remiā vitā eternā. Deo
sperauit aia mea in dño. q̄ remit-
tit p̄ctā ⁊ premia et̄na largit̄.

Mico. Qua autē debet ee spes
ista. custodia matutina vsq̄
ad noctē. ⁊ a mane iuuentutis vsq̄
ad noctē mortis ⁊ vsq̄ ad terminū
hui⁹ vite. speret israel. ⁊ populus
christianus: non in felicitate ⁊ p̄-
speritate seculi: neq̄ in transitorijs
s̄ i dño. misericordiā ab eo patie-
ter expectando. Cuius ratione: as-
signat: dicens. Quia apud dñm
misericor: **Calliodo** que po-
dia. **Calliodo** test ex

rit Oēs isti reges originē ducūt ex
duobus. scilicet ex corrupcōne carnis et
suggestione dyaboli. Has duas
radices peccatorū oportet extirpa
re: qui vult plene p̄tā vitā. Et h̄o
fecit dñs **Sequitur** **Seon regem**
amorreorū percussit et occidit a fili
ter **Log regem basan** vt h̄tur nu
meri. xxi. Seon interpretat̄ ḡmē in
utile. et siḡt carnis cōcupiscentiā. q̄
est fons interior oīs mali. Vñ sup
illud ad rō. viij. cōcupiscentiam
nesciebam. glosa dicit. Bona est
lex que dum cōcupiscentiā phibet
oīa mala phibet **Dee** dicit̄ regna
re sup amorreos et super p̄tōres a
maritudine prauē cōscientie iſctos
Oḡ interpretat̄ coceruas. basan cō
fusio. hic est dyabolus rex et cocer
uator cōfusiois. quez dñs percussit
eius temptacōes i def̄to p̄ scriptu
raz responsionez repellens. vt h̄t̄
Mat. iij. sed occidit eū i cruce alti
gās ibi fortē. **Et** dedit fraz eoz
i terram vinenciū ex qua eied̄
est dyabolus et socij eiz. hanc dedit
populo cristiano **Im hereditatem**
Vnde subditur **Im hereditatem iſrl**
fuo suo. i. p̄lo xp̄iano fuit̄ d̄
q̄ per isrl qd̄ interpretat̄ vir vid̄s
deum significat̄. qz ip̄e solus inter
omnes ppl̄os deum videt oculo v̄e
fidei. **Via** at̄ q̄ itur ad hanc her
editatē. est humilitas vnde s̄bditur.

Nico **Via i humilitate no**
stra memor fuit nostri
Sicut enim demones inde ce cideūt
p̄ supbiā: sic fideles illuc ascēdūt
per humilitatem. **et redemit nos**
sanguine suo ab inimicis n̄is. **Cass.**

Si ab h̄istoriā attendas. nullum
premiū egipcijs dedit qm̄ hebreos
de manib⁹ eoz literare dignatus
est. h̄ q̄a in p̄tate dyaboli vel p̄ mi
nistros eiz tenebamur obnoxij et
obligati vel rei. tunc seip̄m imolā
do magnū precij dedit vt nos ab
eis rediret absolutos **Nico.**
Deinde ponit inuitacō ad laudē dei
ex beneficio collato oīv̄iuenti vita
sensibili ei dicitur. **Qui** dat escā
omni **Cassio** Hoc non tū de
carni **Cassio** hoibus voluit i
telligi s̄ etia; q̄cqd̄ natat. q̄cquid
volat quidqd̄ repit v̄l graditur.
qm̄ vniuersa eiz largitate faciant
Nam sicut creator est omnū ita et
pastor animāz p̄bat esse cūdo
rum. Spiritalia etiā omnia pascat
incorporeo cibo sue misericordie

hugo **Confitemi do celi**
ipsum laudādo non q̄
alius sit deus celi et ali⁹ sit de⁹ et re
s̄ quia in celo magis rehetet p̄t̄ n
tia. sapientia et bonitas eiz vbi a s̄a
ctis dare videtur. **Confite mini do**
mino domino sicut a laude dei in
cepit et i laudem dei finiuit. quia ip̄
se qui laudatur est alpha et o idē
principium et finis. et idē d̄ter lau
dari in principio et fine. qz vtrūq̄
est ab ip̄so sicut apostol⁹ ad phi
lipp. ij. dicit deus est qui dat velle
et p̄ficere pro sua bonavoluntate

Cassio Mirabilis psalmus ē
m̄m̄ia virtute profund⁹
qui vt stellis micatibus misericor
dia domini vbiq̄ cognoscitur esse
radiatus **Hugo** **Cuius** enim
v̄antis sit atq̄ potētie i. ij. psal. v.

ostenditur. vbi legitur qd cu filij
israhel dñm laudates: decantassent
Confitemini dño quoniam bonus:
statim impleuit gloria dei templū
In quo ostēdit qd presens gratia
pure cantantib⁹ psalmū istum: in
quo totiens reperit misericordia
que est ostiaria paradisi: p̄stans
aditū nobis ad dñm nostrum **Je**
sum christū: qui est benedictus in
secula seculorū. Amen.

Psal. Cxxxvi.

Super flumē

babi. Titulus. Psal
mus dauid.

Rico Et additur ppter Jeremi
a. azo qd s̄ma hui⁹ psal.
mi consonat lamentationibus Jere
mie. quia iste ps̄. loquit de destru
tione tēpliet de babilonica capti
uitate q̄ facta est p̄ Nabuchodonno
sor: de qua p̄phetavit Jeremi. post
lxx. annos reditū euz populū de ca
ptiuitate: et instauratū euz hierlm
et templū ei⁹. de cui⁹ destructioe et
babilonica captiuitate ad leām p̄
pheta in modū lamentationis dicit
hoc modo.

Super flumina babilonis. Iq̄
illa terra habūdat aquis flu
uialibus. **L**illic sedimus. I. diu ha
bitauim⁹: sicut dicit Deu⁹. **S**edistis
in cades barne multo tpe. **L**et fleui
mus. **H**abitando ibi in tristitia et
amaritudine. **C**ui⁹ causa subditur
Lib⁹ recordaremur syon. I. tēpli
Salomonis incensi et destructi: qd
fuerat in mōte syon. de q̄ destructi

one plus affligebant q̄ de sua ca
ptiuitate. **E**t salicibus in medio
eius. I. in medio babilonis q̄ est
plena salicibus ppter habūdantiā
fluminū. **S**uspendim⁹ organa nra.
I. subtraximus nos ab omni carmi
ne leti. **Cal.** Quis em̄ illic ageret
cie. **Organa** dulcia vbi
tempora vite amaris erant lamē
tationibus occupata.

Rico Causa hui⁹ tristitie ad
huc subdit cum dicit.
Via illic. I. in babilonia.

Hugo Interrogauerūt nos:
qui captiuos duxerūt
nos verba cātionū. I. cāntico tū
videlz orationes p̄fessionis nostre.

Rico Et sup̄le gētilis. I. q̄ ab
duxerūt nos. I. s. iudea
in babilonē captiuos duxerūt nos
Lymnū cāntate nobis de cānticis
syon. **H**oc est de cānticis q̄ cantabā
tur in templo: qd fuit in monte sy
on. **E**t subdit t̄nsio indeoz. **V**o
modo cantabim⁹ cānticū dñm.
videlicet deputatū dñmo cultui. **I**n
terra aliena. I. ydolatrie dedita:
q̄si dicant. **N**ullo mō potest hoc fie
ri. **N**am Balthasar rex applicans
vasa diuini cult⁹ v̄sibus humanis
statim fuit a dō punitus: vt habe
tur daniel. v. **O**blitus fuero
tui hierlm. I. destructionis tue de
cantando cānticū leticie q̄si oblit⁹
destructionis tue. **O**bluionē def de
xtera mea. I. v. tota v̄t⁹ mea p̄ misē
mitatē vel morte. **A**dhereat lin
guā mea faucibus meis. **I**ta qd nō
possim loqui. **S**i nō meminero tui.
quasi otine dolendo de tua destru